

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/14/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1310201473
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1310201473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek JUDr. Dariny Kuchtovej a Mgr. Barbory Bartekovej, v právnej veci žalobcu: L. U., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XX, Q., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, IČO: XX XXX XXX, vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške XX.XXX,- eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III v Bratislave č.k. 43C/17/2010-297, zo dňa 27.2.2012, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd zmenu žaloby zo dňa 27.7.2012 **n e p r i p ú ť a** .

II. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III v Bratislave č.k. 43C/17/2010-297, zo dňa 27.2.2012 **p o t v r d z u j e** .

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca po jej čiastočnom späťvzati a následnom rozšírení domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške XX.XXX,- eur. Náhradu trov konania žalovanému nepriznal.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný nárok na primerané zadostučinenie v peniazoch žalobca odôvodnil tvrdením, že Okresný úrad sociálnych vecí a rodiny vyhovel jeho žiadosti zo dňa 14.5.2001 a priznal mu peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Dňa 10.6.2002 požiadal Okresný úrad sociálnych vecí a rodiny v Bratislave o peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. Rozhodnutím zo dňa 23.8.2002 bola jeho žiadosť zamietnutá s odôvodnením, že žalobca je vlastníkom osobného motorového vozidla. Krajský úrad v Bratislave rozhodnutím zo dňa 29.10.2002 odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu zamietol. Dňa 21.5.2003 žalobca opätovne požiadal Okresný úrad sociálnych vecí a rodiny v Bratislave o peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. Posudkom č. 2003/11138 zo dňa 16.9.2003 bola jeho žiadosť z rovnakých dôvodov zamietnutá. Dňa 27.2.2004 bol žalobca posudkom Okresného úradu sociálnych vecí a rodiny č. 2004/0850/MTM posúdený v oblasti mobility ako fyzická osoba so zníženou pohybovou schopnosťou, odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Dňa 5.4.2005 požiadal žalobca ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len „FO ZŤP“), so zníženou pohybovou schopnosťou a odkázaný na individuálnu prepravu motorovým vozidlom s odkazom na § 53 ods.1 zák. o sociálnej pomoci č. 195/1998 Z.z. (ďalej len ZoSP) Okresný úrad sociálnych vecí a rodiny v Bratislave o kompenzáciu na zmiernenie tohto znevýhodnenia poskytnutím peňažného príspevku na kúpu motorového vozidla a kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečovaním

prevádzky motorového vozidla podľa § 61 ods.1 ZoSP. Rozhodnutím č.2005/03496 zo dňa 15.4.2005 Okresný úrad sociálnych vecí a rodiny v Bratislave žiadosť žalobcu zamietol s odôvodnením, že žalobca osobné motorové vozidlo potrebuje na výkon zamestnania a nie na zabezpečenie cesty do zamestnania. Odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu tohto správneho orgánu zamietol Krajský úrad v Bratislave rozhodnutím č.3265/2005-OPPK/KLD zo dňa 20.7.2005 s odôvodnením, že žalobca je schopný samostatnej chôdze bez použitia pomôcky, prípadne s pomocou francúzskej barly. Je schopný zájsť k zastávke prostriedkov verejnej hromadnej dopravy, nastúpiť do nich a vystúpiť z nich a zvládnuť v nich situáciu. Nakoľko nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, odbor posudkových činností Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, t.j. žalovaný, peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla ako formu kompenzácie určenej na prekonanie alebo zmiernenie sociálnych dôsledkov žalobcovi ako FO ZŤP neoznačil. Žalobcov zdravotný stav bol od roku 2001 posudkovou činnosťou posudzovaný ako FO ŤZP, odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Napriek tomu, že jeho zdravotný stav sa nezlepšil, posudkovou činnosťou žalovaného v roku 2005 bol jeho zdravotný stav posúdený na základe nedostatočne zistených podkladov v jeho neprospech bez toho, aby bol vypočítaný a bolo mu umožnené vyjadriť sa k podkladom a k spôsobu zistení, z ktorých žalovaný vychádzal. Konaním žalovaného tak bolo porušené právo žalobcu na sociálne začlenenie sa do spoločnosti ako FO ZŤP, pri zachovaní jeho ľudskej dôstojnosti, pri realizácii jeho ústavou garantovaných záruk zmiernenia sociálneho dôsledku ZŤP v porovnaní s fyzickou osobou s porovnateľným zdravotným postihnutím a za rovnakých podmienok. Vo vzťahu k jeho osobe bola zo strany žalovaného na základe citovaných posudkov a rozhodnutí porušená zásada rovnakého zaobchádzania v zmysle antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z.z. (ďalej len „AZ“) v sociálnej oblasti, diskrimináciou pri kompenzácií sociálneho dôsledku jeho ťažkého zdravotného stavu v oblasti mobility takej intenzity, že nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená jeho dôstojnosť. V dôsledku toho vznikol žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú si najskôr uplatnil vo výške XX.XXX,- eur a rozšírením návrhu vo výške XX.XXX,- eur. Opodstatnenosť náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v uvedenej výške žalobca odôvodňoval s poukazom na § 2 ods.1,2 a ods.3, § 5 ods.1 a 2, § 9 ods.1 AD.

3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Vo veci predovšetkým namietol nedostatok svojej vecnej pasívnej legitímácie k uplatnenému nároku žalobcu podľa § 9 ods.3 AD. Žalovaný žiadnym spôsobom neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení v oblasti prístupu a poskytovaní štátnej sociálnej podpory žalobcovi podľa ZoSP z dôvodov jeho zdravotného postihnutia. O všetkých žiadostiach žalobcu konal ako orgán štátnej správy v oblasti sociálnej starostlivosti a štátnych sociálnych dávok od roku 2001 až do 31.12.2003 Okresný úrad Bratislava III, odbor sociálnych vecí a Krajský úrad v Bratislave, odbor sociálnych vecí, ako odvolací orgán. V čase podávania žiadostí žalobcom nebolo rozhodovanie vo veci sociálnej pomoci vo vecnej príslušnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, rovnako ako aj Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny ani nemohlo kontrolovať okresné úrady a ani celé správne konanie okresných úradov z dôvodu, že tieto úrady boli v tom čase v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR až do 31.12.2003. Až účinnosťou zákona č. 453/2003 Z.z. prešla agenda okresných úradov na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v oblasti sociálnych vecí. Preto žalovaný ako druhostupňový správny orgán nemohol o týchto žiadostiach žalobcu vôbec konať ako druhostupňový správny orgán. S poukazom k § 10 ods.18 zák. č. 453/2003 Z.z. v spojení s § 68 písm. a), bod 2, písm. c), bod 1 ZoSP, výlučne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave vydal posudky (viď posudok číslo 2004/0850/MTM zo dňa 27.2.2004 a posudok číslo 2005/0216-ZKV zo dňa 8.4.2005) o miere funkčnej poruchy žalobcu, vrátane toho, či žalobca je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, o sociálnych dôsledkoch tohto postihnutia a navrhoval v ňom formy kompenzácie. V súlade s ustanovením § 67 písm. e) ZoSP podľa jeho názoru rozhodovanie o uplatnenom nároku žalobcu na peňažný príspevok na kompenzáciu nespadá do právomoci žalovaného, nakoľko ju má podľa uvedeného zákona úrad práce. Žalovaný vydáva posudok len pri rozhodovaní o citovaných otázkach v druhom stupni. Jeho právoplatné rozhodnutie vo veciach sociálnej pomoci je preskúmateľné súdom, pričom zo skutkového vymedzenia žaloby nevyplýva, či žalobca v konaní o svojej žiadosti zo dňa 5.4.2005 využil oprávnenie podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (správne súdnictvo). Na základe žaloby žalobcu zo dňa 14.3.2006 bolo v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/301/06 preskúmané právoplatné rozhodnutie žalovaného č : AA/2006/02218-OPPK - dv. zo dňa 09.2.2006, ktorým rozhodnutím žalovaný v druhom stupni zamietol odvolanie a potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí číslo 2005/05936 zo dňa 11.10.2005, ktorým nebolo vyhovievané žiadosti

žalobcu a nebol mu priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Krajský súd v Bratislave žalobu žalobcu taktiež zamietol a v odôvodnení rozsudku konštatoval, že v súvislosti so žiadosťou o kompenzáciu správne orgány správne zistili skutkový stav veci, najmä zdravotný stav žalobcu a správne ho posúdili aj po právnej stránke. Správne orgány oboch stupňov si osvojili závery zdravotných posudkov žalobcu, ktoré boli vypracované tak pre účely prvostupňového, ako aj pre účely odvolacieho konania, a ktorých závery sú v podstatných bodoch zhodné. Z oboch zdravotných posudkov vyplýva, že žalobca je ťažko zdravotne postihnutou osobou, ktorej pohybové schopnosti sú sťažené a obmedzené, nie však do takej tej miery, aby nebol schopný používať prostriedky verejnej prepravy. Zistené závery vychádzajú z posúdenia zdravotného stavu žalobcu na základe dostupnej zdravotnej dokumentácie, sú náležite odôvodnené a nevytvárajú prakticky žiaden priestor pre pochybnosti o ich správnosti z lekárskeho hľadiska. Krajský súd v Bratislave v danej veci mal za to, že všeobecné tvrdenia žalobcu a jeho subjektívne pocity bez doloženia príslušných odborných stanovísk lekárov alebo iných hodnoverných dôkazov, nie sú dostatočným podkladom pre revíziu záverov posudkových lekárov, na základe ktorých oba správne orgány rozhodli. Žalovaný ďalej zdôraznil, že Antidiskriminačný zákon, od ktorého žalobca odvodzuje svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nadobudol účinnosť až dňom 1.7. 2004 a založil od uvedeného dňa právne účinky zákazu diskriminácie do budúcnosti. Zo žaloby žalobcu nie je vôbec zrejmé, na akom právnom základe došlo konaním žalovaného došlo k jeho diskriminácii od roku 2001 do roku 2004, a súčasne k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Ani listinné dôkazy predložené žalobcom nepreukazujú, že rozhodnutie žalovaného vo veci poskytnutia peňažného príspevku na kompenzáciu dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia bolo v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania. Žalobca nepreukázal, že by nezákonným konaním a rozhodovaním žalovaného bolo ohrozené jeho zdravie, česť a ľudská dôstojnosť. Nepreukázal ani to, že označené rozhodnutie žalovaného zhoršilo zdravotný stav žalobcu. Podľa Antidiskriminačného zákona zásada rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení sa uplatňuje len v spojení s právami osôb, ustanovenými osobitnými zákonmi v oblasti prístupu a poskytovania sociálnej pomoci (§ 5 ods. 1 písm. a) ZoSP). Právny nárok na žalobcom požadovanú kompenzáciu na kúpu osobného motorového vozidla a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov so zabezpečením jeho prevádzky neexistuje, nakoľko ide o príspevok fakultatívny. Ak žalovaný ako odvolací orgán vo svojom rozhodnutí rovnako ako prvostupňový správny orgán dospeli k záveru, že žalobcovi takýto príspevok neposkytne, nemožno v jeho postupe a rozhodnutí sledovať nezákonnosť, lebo rozhodol tak, ako mu to zákon umožňuje (rozsudok NS SR sp.zn.1 SŽ-o-KS 32/04, zo dňa 27.januára 2004). V priebehu konania žalovaný vzniesol podľa § 100 ods. 1 v spojení s § 101 OSP aj námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko žalobca si ho neuplatnil vo všeobecnej 3 ročnej premlčacej dobe. Poukázal na ustálenú judikatúru súdov SR, podľa ktorej aj nemajetková ujma sa premlčiava vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe. Podľa názoru žalovaného začiatok tejto všeobecnej premlčacej lehoty začal plynúť dňom 30.7.2005, t.j. na druhý deň, kedy bolo rozhodnutie žalovaného doručené do vlastných rúk žalobcu (29.07.2005) a uplynula dňa 30.7.2008. V súvislosti s listinnými dôkazmi, ktoré žalobca predložil na preukázanie diskriminácie svojej osoby postupom a rozhodnutím žalovaného, ďalej žalovaný zdôraznil, že všetky jeho rozhodnutia sú rozhodnutiami procesného charakteru a nijako nepreukazujú rozhodnutie žalovaného vo veci samej. Poukázal aj na nález Ústavného súdu SR č. IIIS ÚS 149/08-15, zo dňa 14.05.2008, podľa ktorého sa má za to, že samotná skutočnosť, že iná fyzická osoba sa nachádza v porovnateľnej situácii, nie je sama o sebe skutočnosťou preukazujúcou diskrimináciu, pretože zdravotný stav, resp. zdravotné postihnutie je tak vysoko individualizovanou kategóriou, že fakticky „porovnateľná situácia“ u rozdielnych osôb nemôže nastať.

4. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia §§ 2 ods. 1, 2, 3; 5 ods. 1, 2 písm. a); 9 ods. 2, 3 AD. Konštatoval, že základný rámec, ktorý na území Slovenskej republiky zakotvuje princíp rovnosti a zákazu diskriminácie predstavuje Ústava Slovenskej republiky, ktorá v čl. 12 stanovuje, že ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach; že základné práva a slobody sa na území Slovenskej republiky zaručujú všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie; a že nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať. Slovenská republika je navyše signatárom všetkých medzinárodných dohôd, čím sa zaviazala rešpektovať princíp rovnosti všetkých ľudí a zákaz diskriminácie tak, ako ich zakotvujú medzinárodné dokumenty. Prijatím zák. č. 365/2004 Z.z. (Antidiskriminačný zákon) s účinnosťou od 1.7. 2004 Slovenská republika transponovala dve smernice, ktoré vytvárajú rámec pre boj proti diskriminácii zakotvením zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na rasu, etnický pôvod, náboženstvo alebo

vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že na strane žalovaného nie je daná zodpovednosť za žiadne konanie v súvislosti so žiadosťami žalobcu od roku 2001 až do roku 2004, pretože vo vzťahu k žiadosťiam žalobcu od ním vymedzeného časového obdobia žalovaný o žiadnej z jeho žiadosti nerozhodoval. V tomto rozsahu sa súd v celom rozsahu stotožnil s obranou žalovaného o nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie v prejednávanej veci. Pokiaľ žalobca v priebehu konania predkladal súdu ďalšie rozhodnutia vydané žalovaným, ktorými mal diskriminovať jeho osobu porušením zásady rovnakého zaobchádzania, a v ktorých žalovaný rozhodoval výlučne ako odvolací správny orgán v rozsahu svojej pôsobnosti o oblasti sociálneho zabezpečenia o uplatnených právach iných osôb ako žalobcu v časovom období po vydaní rozhodnutia zo dňa 20.7.2005, súd na tieto listinné dôkazy neprihliadal, nakoľko zistil, že presahujú rámec skutkového vymedzenia žalobného petitu, na základe ktorého sa žalobca cítil byť diskriminovaný v rozhodovacej činnosti žalovaného v rozhodnom období od roku 2001 do 20.07.2005.

5. Vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného zo dňa 20.7.2005, ktorým potvrdil rozhodnutie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odboru sociálnych vecí a rodiny č. 2005/03496, zo dňa 15.4.2005, súd prvej inštancie uviedol, že týmto rozhodnutím nedošlo k jeho diskriminačnému správaniu voči žalobcovi v súvislosti s nepriznaním žalobcom požadovanej kompenzácie jeho sťaženého zdravotného stavu v oblasti mobility. Zdravotný stav fyzickej osoby, a obzvlášť zdravotné postihnutie fyzickej osoby, je natoľko individualizovanou kategóriou, že fakticky porovnateľná situácia u rozdielnych osôb nemôže nastať. Dokonca v tomto rozsahu vykonaného dokazovania žalobca porovnával svoj zdravotný stav so zdravotným stavom osôb aj s iným rozsahom postihnutia v oblasti motoriky. Súd nezistil ani diskrimináciu žalobcu z dôvodu jeho iného postavenia, ktoré má spočívať v zdravotnom postihnutí. Za iné postavenie sa považuje určitá vlastnosť alebo danosť, ktorú jedna osoba má a iná osoba nemá, a ktorá je práve z tohto dôvodu diskriminovaná. Zo súdneho spisu pod sp. zn. 44 C 32/2010 súd zistil, že žalobca poberal sociálne výhody v podobe príspevku na bývanie, ošatenie, benzín a zľavu na stravovanie, na ktoré mal nárok ako osoba zdravotne postihnutá s prihliadnutím na jeho príjmy a potreby. Diskriminácia žalobcu z dôvodu iného postavenia - zdravotného postihnutia teda v konaní nebola zistená. V tejto súvislosti ani lekárska správa - nález o utpení poranenia žalobcu pádom zo schodov električky a k nemu pripojená fotografia zobrazujúca rozsah poranenia (čl. 101 a 102) nemá vecný súvis s predmetom prejednávanej veci, pretože toto poranenie navrhovateľovi vzniklo až dňa 23.6.2006.

6. Na základe uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu návrh zamietol, keďže nezistil žiadne diskriminačné konanie voči žalobcovi zo strany žalovaného. Následne sa už súd nezaoberal podmienkami priznania primeraného zadošťučinenia v peniazoch, ktorého predpokladom je nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania. Rovnako sa nezaoberal ani námietkou premlčania, ktorá by bola v prípade odôvodneného vzniku žalovaného práva žalobcu v celom rozsahu dôvodná. O náhrade trov konania súd rozhodoval podľa § 142 ods.1 OSP, avšak žalovanému, ktorý bol v konaní v plnej miere úspešný náhradu trov konania nepriznal, keďže žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli.

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. b), c), d), e) a f) OSP. Namietol, že žalobou sa domáhal preskúmania posudku pod č. 2906/2005-OPČ zo dňa 6.7.2005 a následného rozhodnutia žalovaného pod č. 3265/2005-OPPK/KLD, zo dňa 20.7.2005, ktoré bolo vydané v rozpore s právnymi predpismi, a to § 4 ods. 2 ZoSP v spojení s § 100 ods. 2 zák. č. 195/1998 Z.z.. Domáhal právnej istoty a odstránenia nepretržitej diskriminácie v rozhodnutiach žalovaného AA/2006/02217-OPPK-dv zo dňa 9.2.2006, AA/2008/13342-NSVOPPK/KLD zo dňa 21.10.2008, AA/2011/10728-NSVOPPK/Chr zo dňa 24.8.2011, ktoré sú vydané v rozpore s dobrými mravmi. Preto v odvolaní podáva aj návrh na pripustenie rozšírenia návrhu na začatie konania o uvedené rozhodnutia. V žalobe opísal celú chronológiu jeho snahy o vrátenie kompenzácie, realizovanú v rámci správneho konania prvostupňovým správnym orgánom a žalovaným, ktorí urobili v správnom rozhodovaní procesné chyby. Na preukázanie svojich tvrdení navrhol vykonanie viacerých dôkazov, ktoré súd doposiaľ nevykonal (výpoveď svedkyne T. K., dôkaz na zistenie, za akých podmienok bola p. T. priznaná individuálna preprava osobným motorovým vozidlom). Ďalej poukázal na nesprávnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného č. 2005/03496 zo dňa 15.4.2005, keďže v ňom neuviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený atď.. Žalovaný ho svojimi rozhodnutiami znevýhodňuje v porovnaní s inou osobou (§ 2 ods. 4 AD), zneužíva podriadenú osobu na účel diskriminácie tretej osoby a podnecuje na diskrimináciu tretej osoby (§ 2 ods. 6 a 7 AD). Predloženými dôkazmi nebol daný jeho úmysel poukazovať na rozdielny zdravotný stav inej fyzickej osoby v porovnaní s jeho zdravotným stavom, ale chcel poukázať na protiprávne

rozhodnutie žalovaného s procesnými chybami v správnom konaní; ako aj na rozdielne rozhodovanie v rovnakých veciach, keď občanovi R. T. bola požadovaná kompenzácia priznaná. Vzhľadom na úraz, ktorý sa mu stal dňa 23.6.2006 pádom zo schodov električky a ktorý má vecný súvis s prejednávanou vecou, je zrejme že závery žalovaného v jeho rozhodnutí č. 3265/2005-OPPK/KLD, zo dňa 20.7.2005, že je schopný samostatnej chôdze bez použitia pomôcky, prípadne s pomocou francúzskej barley zájsť k zastávke prostriedkov VHD, nastúpiť do nich a vystúpiť z nich a zvládnuť v nich situáciu, nezodpovedajú skutočnosti. Tým žalovaný úmyselne ohrozuje jeho zdravotný stav. K úrazu došlo po vyššie uvedenom rozhodnutí, preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne z hľadiska posúdenia, že táto udalosť presiahla rámec skutkového vymedzenia žalobného petitu, t.j. diskriminácia žalobcu v rozhodovacej činnosti žalovaného od r. 2001 do 20.7.2005. Tento skutkový stav diskriminácie žalovaným však nebol nikdy vymedzený časovým obdobím v podanej žalobe. Opätovne zdôraznil nerovný prístup žalovaného k jeho osobe v porovnaní s inými osobami v obdobnej situácii. Vzhľadom na to, že spĺňa všetky kritériá na priznanie kompenzácie, ide zo strany žalovaného o sústavnú diskrimináciu voči jeho osobe. K vznesenej námietke premlčania vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného zo dňa 20.7.2005, č. 3265/2005-OPPK/KLD, uviedol, že z tohto dôvodu rozširuje svoj žalobný návrh o ďalšie už uvádzané rozhodnutia za obdobie od 9.2.2006 do 24.8.2011. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. K podanému odvolaniu sa žalovaný vyjadril podaním zo dňa 23.8.2012. K návrhu na pripustenie rozšírenia žaloby z dôvodu, že stav diskriminácie žalobcu zo strany žalovaného nebol v žalobe vymedzený časovým obdobím tak, ako to vyplýva z napadnutého rozsudku, žalovaný uviedol, že tvrdenie žalobcu nie je pravdivé. Žalobca v súvislosti s rozšírením a spresnením žaloby na pojednávaní v dňoch 7.7.2011 a 15.8.2011 spočívajúcim v tom, že žiadal zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- eur, tento návrh odôvodnil tým, že žalovaný svojim rozhodnutím zo dňa 20.7.2005 č. 3265/2005-OPPK/KLD, ako odvolací správny orgán rozhodol o odvolaní žalobcu voči rozhodnutiu ÚPSVaR Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny č. 2005/03496 zo dňa 15.4.2005, ktorým nebolo vyhovieť jeho žiadosti zo dňa 5.4.2005 a nebol mu priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla. Toto rozhodnutie čo do základu ponechal žalovaný v platnosti. Výlučne len na základe tohto postupu odporcu odôvodňuje žalobca diskriminačný prístup k jeho osobe. Rozšírený návrh žaloby považuje žalovaný za nový žalobný návrh, na ktorý by súd nemal prihliadať. Navyše sa o predmetných rozhodnutiach vedú žaloby v správnom súdnictve ako aj v civilnom konaní. Odvolacej námietke, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré žalobca považoval rozhodnutia a postup žalovaného za diskriminačný, žalovaný nepovažuje za dôvodnú. Okresný súd sa náležite vysporiadal so všetkými dôkazmi a svoje rozhodnutie aj náležite a presvedčivo odôvodnil. V konaní nebolo sporné, že žalobcovi v minulosti bol na základe posudku prvostupňového orgánu podľa ZoSP priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Tiež bolo preukázané, že na základe ním podanej žiadosti z 5.4.2005 na kúpu osobného motorového vozidla, bol žalovaný v odvolacom konaní povinný posúdiť mieru funkčnej poruchy žalobcu, ako aj sociálne dôsledky jeho ťažkého zdravotného postihnutia. Nové posúdenie odkázanosti žalobcu na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa zák. č. 195/1998 Z.z. mohol a aj musel žalovaný vykonať, lebo v odvolacom konaní rozhodoval o novej žiadosti žalobcu o poskytnutie príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, ktorému muselo predchádzať riadne zistenie skutkového stavu. Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla a peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s jeho prevádzkou možno poskytovať len ZŤP osobe, ktorá spĺňa zákonom stanovené podmienky. V danom prípade žalobcovi peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nebol vôbec navrhnutý, takže žalovaný ako správny orgán nemal možnosť s prihliadnutím na ďalšie skutočnosti rozhodovať o tom, či bude, alebo nebude žalobcovi priznaný uplatnený nárok. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

9. Odvolaciemu súdu bolo dňa 28.9.2013 doručené ďalšie podanie žalobcu, v ktorom zdôraznil, že pri posudzovaní sociálnych dôsledkov v oblasti kompenzácie bola voči nemu realizovaná nepriama diskriminácia. Na potvrdenie tejto skutočnosti opakovane poukázal na rozhodnutia vydané v správnom konaní po rozhodnutí zo dňa 20.7.2005 č. 3265/2005-OPPK/KLD. Aj v tomto podaní sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvej inštancie.

10. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací vo veci rozhodol vo veci v poradí prvým rozsudkom č. k. 14Co/460/2012-364 zo dňa 29.10.2013, ktorým vo výroku pod bodom I. nepripustil zmenu žaloby zo

dňa 27.07.2012, a vo výroku pod bodom II. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu. Žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. O odvolaní rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, postupom podľa § 156 ods. 3 OSP, a vo veci verejne vyhlásil rozsudok dňa 29.10.2013.

11. K výroku pod bodom I. rozsudku odvolací súd poukázal na ustanovenie § 95 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a uviedol, že aj keď pripustenie zmeny žaloby podľa citovaného ustanovenia v odvolacom konaní nie je vylúčené, odvolací súd návrh žalobcu na rozšírenie pôvodnej žaloby nepripustil z dôvodu, že výsledky konania pred súdom prvého stupňa by nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Hoci žalobca skutočností, ktoré sú predmetom jeho rozšírenej žaloby uviedol aj pred súdom prvej inštancie, týmito skutočnosťami sa tento súd nezaoberal, pretože žalobca neurobil kvalifikovaný návrh na rozšírenie svojho pôvodnej žaloby. Bez vykonania potrebného dokazovania nie je možné v odvolacom konaní o rozšírenej časti žaloby rozhodnúť. Preto odvolací súd navrhovanú zmenu žaloby nepripustil.

12. K výroku pod bodom II. odvolací súd poukázal na ustanovenia § 2a ods. 2, 3; a 5 ods. 1, 2 písm. a) zákona č. 365/2004 Z.z. (Antidiskriminačného zákona) a konštatoval, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 OSP), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i patričným spôsobom odôvodnil (§ 157 OSP). Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku. V podstate rovnaké skutočnosti žalobca uvádzal už počas prvostupňového konania, a s ktorými sa dostatočne vysporiadal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Žalobca vo veci argumentoval tým, že posúdenie jeho zdravotného stavu, ktoré tvorilo podklad pre rozhodnutia Okresného úradu sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č.2005/03496, zo dňa 15.4.2005 a Krajského úradu v Bratislave č.3265/2005-0PPK/KLD, zo dňa 20.7.2005, nezodpovedalo jeho reálnemu zdravotnému stavu, keď z úrazu (pád z schodov električky), ku ktorému došlo po týchto rozhodnutiach je evidentné, že nie je schopný bez ohrozenia zdravia cestovať prostriedkami MHD. Táto skutočnosť však nemá žiaden právny význam pre rozhodnutie vo veci. Pokiaľ žalobca vie preukázať, že jeho preprava prostriedkami MHD skutočne ohrozuje jeho zdravie, má možnosť opakovane žiadať príslušné orgány o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, resp. príspevku na zakúpenie osobného motorového vozidla; čo zrejme už urobil. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodoval podľa § 224 ods. 1 v spojení s §142 ods. 1 OSP a konštatoval, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému trovy nevznikli, a preto mu ich náhradu nepriznal.

13. Na základe podaného dovolania žalobcu Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. Cdo/152/2014 zo dňa 24.02.2016 rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. K dovolacej námietke žalobcu, ktorou vytykal odvolaciemu súdu nenariadenie pojednávania a nevykonanie dôkazov, a tým odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f) OSP dovolací súd poukázal na znenie ustanovenia § 214 ods. 1, písm. c) OSP (v znení účinnom ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu). Podľa tohto ustanovenia na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania. V predmetnej veci išlo o konanie, v ktorom si žalobca uplatnil nárok podľa zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a ochrane pred diskrimináciou (Antidiskriminačný zákon), a preto boli dané zákonné predpoklady prejednanie odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu na odvolacom pojednávaní. Oznámenie o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku nie je totožné s povinnosťou súdu v zákonne uvedených konaniach nariadiť odvolacie pojednávanie. Už samotný procesný postup súdu vo vzťahu k právam účastníkov je odlišný v tom, že nariadenie pojednávania a predvolanie naň (§ 115 OSP) so sebou prináša okrem stanovenia termínu, procesnú lehotu (nie kratšiu ako päť dní), počas ktorej môže účastník sa pripraviť na argumentáciu pred odvolacím súdom. Práve charakter konania uvedeného v § 214 ods. 1 písm. c) OSP na seba nadväzuje v konkrétnom vyjadrení možnosť účastníka v odvolacom konaní osobne vystúpiť. Je to jeho procesným právom a preto porušenie tohto práva zásadne na seba viaže procesné pochybenie konajúceho súdu, majúce potom dopad v odňatí účastníka konať pred súdom. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že odvolací súd nenariadil vo veci odvolacie pojednávanie, ale len na základe pokynu predsedníčky senátu zo 16. októbra 2013 bolo na úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave dňa 21. októbra 2013 vyvesené oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania. Tým, že odvolací súd vo veci rozhodol

bez nariadenia odvolacieho pojednávania napriek tomu, že mu to vzhľadom na charakter konania ukladal Občiansky súdny poriadok, bola dovolateľovi odňatá možnosť pred súdom konať. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b OSP). Vzhľadom na dôvod zrušenia sa už nezaoberal ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

14. V priebehu obnoveného odvolacieho konania vstúpil do platnosti zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016, (ďalej len CSP). Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd preto prejednal odvolanie žalobcu ako súd odvolací podľa § 34 CSP, v napadnutom rozsahu podľa § 380 ods. 1 CSP.

15. V súlade so záväzným právnym názorom dovolacieho súdu, nariadil odvolací súd vo veci pojednávanie na termín 30.07.2018, aj keď podľa súčasnej platnej právnej úpravy v novom procesnom predpise (§ 385 CSP), už nie je v konaniach vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania obligatórne stanovená povinnosť odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie. Žalobca predvolanie na pojednávanie riadne prevzal na pošte dňa 12.07.2018, avšak na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavil. Žalovaný predvolanie prevzal dňa 11.07.2018. Podľa § 180 CSP odvolací súd rozhodol, že vec prejedná v neprítomnosti žalobcu. Zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že trvá na všetkých námietkach voči žalovanému nároku žalobcu, pričom nariadením pojednávania v odvolacom konaní bolo odstránené aj procesné pochybenie, pre ktoré bol zrušený v poradí prvý rozsudok odvolacieho súdu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil v celom rozsahu a neuplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Odvolací súd ani na základe výsledku nariadeného odvolacieho pojednávania vo veci tak ani v tomto štádiu konania nezistil žiadne dôvody na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť. V súlade s týmto ustanovením odvolací súd výrokom pod bodom I. primárne zamietol návrh žalobcu zo dňa 27.7.2012 na rozšírenie žalovaného petitu v konaní. Predmetom konania tak zostal žalobný petít, o ktorom už rozhodoval súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku.

18. Odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na svoje skutkové a právne závery v jeho zrušenom rozsudku č.k. 14Co/460/2012-364 zo dňa 29.10.2013, ktorý bol zrušený len z procesných dôvodov. Navyše len zdôrazňuje, že samotný nedostatok pasívnej legitímácie označeného žalovaného v konaní v súvislosti s platnou právnou úpravou v rozhodnom čase vydania napadnutých správnych rozhodnutí tak, ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie, a dôvodne vznesená námietka premlčania žalovaným vo vzťahu k napadnutému správnomu rozhodnutiu radu v Bratislave zo dňa 20.7.2005 č. 3265/2005-OPPK/KLD, sú sami osebe dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

19. Z týchto dôvodov odvolací súd výrokom pod bodom II. opätovne rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny.

20. O trovách konania odvolací súd rozhodoval podľa § 396 ods. 1 v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol úspešný aj v odvolacom konaní, avšak žiadne trovy konania mu v súvislosti s podaným odvolaním žalobcu nevznikli. Súd mu preto nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0. (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia

opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha - dovolací návrh (§ 428 CSP).